

EL GUIONET

L'ús del guionet en els mots compostos

-
- La majoria de les paraules compostes s'escriuen **com un sol mot**, sense guionet.
compravenda, blaugrana, sordmut, pocavergonya, maldecap, grecoromà, politicosocial, etc.
 - En alguns casos, però, posem un **guionet** per separar els dos formants del compost:

 - En els **numerals**, tant ordinals com cardinals:
vint-i-quatre, tres-cents cinquante...
 - En els formats per dos mots catalans, quan el primer formant **acaba amb vocal** i el segon **comença amb r, s o x**:
para-sol, compta-revolucions, para-xocs...
 - Quan hi apareix el nom d'un **punt cardinal**:
nord-oest, sud-africà...
 - En els formats amb una voluntat **expressiva o repetitiva**:
nyigo-nyigo, poti-poti, ping-pong...
 - En **manlleus adaptats** que duen guionet en la llengua originària:
au-pair, foie-gras...
-

L'ús del guionet en els mots derivats

Porten guionet alguns derivats amb el prefix *no-*. El **no**, generalment, funciona com a **adverbi** de negació de la paraula que acompanyen. En aquests casos **no** hi posem **guionet**.

*Aquesta habitació és per a **no fumadors**.*

En **pocs casos**, en què aquest **no** acompanya un nom, un adjectiu o un pronom, funciona com a **prefix**, i converteix el conjunt en un mot amb significat propi.

-
- La **no-violència**: actitud que, sense renunciar a l'ús de la força, refusa d'emprar la violència i de tornar mal per mal.
-

- El **no-res**: absència de tota realitat, en general o en un àmbit determinat.
 - El **no-metall**: element químic situat en la taula periòdica a la dreta d'una línia divisòria imaginària fixada pels elements bor, silici, arsènic, tel·luri i àstat.
 - És un home **no violent** que és partidari de la **no-violència**.
-

Altres usos del guionet en els mots compostos

També escrivim guionet en les paraules compostes en els casos següents:

- Quan convé evitar possibles **lectures errònies**:
pit-roig, Bell-lloc...
 - Quan el primer element del compost és una paraula **amb accent gràfic**:
mà-llarg, pèl-roig...
 - Els compostos adeu-siau, abans-d'ahir i cul-de-sac.
-